

Wywiad z osobą uzależnioną od alkoholu¹

Etap I (1b) – Ocena / Diagnoza (Pogłębienie wiedzy o sytuacji związanej z problemem osoby/ rodziny)

Przeznaczenie narzędzia:

Zastosowanie narzędzia: obligatoryjne

Rodzaj narzędzia: specjalistyczne

Wypełnia: pracownik socjalny z Klientem

Sygnatura: OS_I_15

1. Imię i nazwisko osoby, z którą przeprowadza się rozmowę _____

2. Przez kogo i kiedy był/a P. zdiagnozowany/a w kwestii uzależnienia od alkoholu?

/adres placówki, instytucji, imię i nazwisko terapeuty, bieglego rok diagnozy, wynik diagnozy/

---

3. Czy kiedykolwiek w przeszłości uczestniczył/a P. w terapii odwykowej?

/jakiej, gdzie, kiedy, z jakim skutkiem/

---

4. Z jakiego powodu zgłosił/a się P. do OPS?

/dlaczego teraz, jak radzi sobie z trudnościami, czy obecnie korzysta z terapii – jakiej/

---

5. Czy identyfikuje się P. z problemem alkoholowym?

/dlaczego tak lub dlaczego nie/

---

6. Jak wyglądało spożywanie przez P. napojów alkoholowych w ostatnim roku?

/proszę pozyskać możliwie jak najwięcej informacji dotyczących częstotliwości picia, ilości wypijanego alkoholu, sposobu jego spożywania, ewentualnych ciągów, samopoczucia po spożyciu alkoholu/

---

¹ Narzędzie zostało opracowane przez Zespół ds. narzędzi pracy socjalnej.

**7. Czy aktualnie spożywa P. napoje alkoholowe – jakie, jak często?
W jaki sposób spożywa P. napoje alkoholowe, z kim i w jakich okolicznościach?
Jak P. reaguje na spożywane napoje alkoholowe?**

---

8. Jaka jest P. sytuacja zdrowotna?

/proszę uwzględnić wszystkie informacje o stanie zdrowia min. choroby somatyczne, zaburzenia nastroju, a także dane o dolegliwościach tj. bezsenność, bóle głowy, ogólny niepokój, nadmierne pocenie się ciała, trudności w koncentracji/

---

9. Jaka jest P. sytuacja zawodowa?

- osoba pracująca /rodzaj umowy/ – umowa o pracę, umowa zlecenie, umowa o dzieło
- osoba niepracująca – bezrobotna, poszukująca pracy, nieaktywna zawodowo
- rencista
- emeryt
- inna – jaka? _____

---

10. Jaka jest P. sytuacja materialna?

/źródła dochodu i miesięczna wysokość netto w poprzednim miesiącu, posiadane długi i zobowiązania – jakie, w jakiej wysokości/

---

11. Jaka jest P. sytuacja mieszkaniowa?

/proszę uwzględnić opis i ocenę tej sytuacji w taki sposób jak widzi ją Klient/

---

12. Czy w związku z P. uzależnieniem od alkoholu pojawiły się problemy w P. sytuacji zdrowotnej, zawodowej, materialnej, mieszkaniowej, czego one dotyczą?

/proszę uwzględnić wszystkie zgłaszane przez Klienta problemy i jego sposób ich rozumienia/

---

13. Czy członkowie rodziny odczuwają skutki P. uzależnienia – jeżeli tak, to jakie?

/proszę uwzględnić pogląd klienta na odczuwanie przez rodzinę skutków jego uzależnienia/

---

14. Na czyje wsparcie może P. liczyć w procesie zdrowienia i na czym ono może polegać?

/jeżeli nie może liczyć na wsparcie to dlaczego/

---

15. W czym ma P. największe trudności i dlaczego?

/proszę odnieść się do procesu leczenia: rozpoczęcie abstynencji, samo leczenie, „wpadki”, utrzymywanie abstynencji u osób, które podejmowały wcześniej leczenie/

---

16. Co chciałby/aby P. zmienić w swoim życiu i jak może P. tego dokonać?

INSTRUKCJA

1. Cel narzędzia

- Opis i analiza sytuacji życiowej: zdrowotnej, zawodowej, finansowej, rodzinnej i mieszkaniowej osoby uzależnionej od alkoholu.

2. Grupa docelowa

- Narzędzie odnosi się do osób zdiagnozowanych jako uzależnione od alkoholu – do kobiet, mężczyzn, pełnoletnich osób w różnym wieku.

3. Sposób wykorzystania

a) okoliczności w jakich stosuje się narzędzie

- *Wywiad z osobą uzależnioną od alkoholu* przeprowadza się **obligatoryjnie** po wcześniej przeprowadzonym *Wywiadzie – rozpoznaniu sytuacji*, jeżeli w jego trakcie rozpoznano, że Klient (lub członek rodziny) jest uzależniony od alkoholu i jego uzależnienie jest istotną lub główną przyczyną trudnej sytuacji Klienta (rodziny).
- Aktualizacja wywiadu zależy od decyzji pracownika socjalnego. Wskazane jest jednak skorzystać z niej zawsze wtedy gdy nastąpiła istotna zmiana w sytuacji zdrowotnej Klienta lub innej ale mającej związek z sytuacją zdrowotną. Porównanie danych z dwóch wywiadów przeprowadzonych w dłuższym odstępie czasu (np. po roku) może stanowić materiał istotny dla pracy socjalnej z Klientem

b) zastosowanie pytań

- Dowiadujemy się, jak osoba uzależniona do tej pory radziła sobie z trudnościami, czy podejmowała leczenie, kto jej pomagał, dlaczego dotychczasowe sposoby nie są lub przestały być efektywne oraz co się wydarzyło, że przychodzi w tym momencie i czy widzi szanse na rozwiązanie swoich trudności.
- W pytaniu o sytuację zdrowotną pracownik socjalny winien uzyskać maksymalną ilość informacji – od tych o chorobach somatycznych podstawowych i współistniejących, poprzez zaburzenia nastroju, po informacje dotyczące bieżącego samopoczucia.
- Pracownik socjalny w pracy z osobą prowadzącą nietrzeźwy styl życia winien zmierzać do jak najszybszego rozpoznania jego sytuacji zdrowotnej – uzyskania diagnozy i regularnego kontaktu klienta z wyspecjalizowanym terapeutą i/lub grupą samopomocową. Wywiad dotyczy osób zdiagnozowanych, gdyż tylko w tych przypadku możemy mówić o osobach uzależnionych od alkoholu.
- Zebrane informacje dotyczące sposobów picia, reakcji na alkohol, sytuacji zdrowotnej, finansowej, mieszkaniowej i innych, służą klientowi i pracownikowi do stworzenia planu pomocy opartego na zasobach zewnętrznych i wewnętrznych oraz do zobaczenia i konfrontacji strat związanych z chorobą alkoholową i korzyści jakie płyną z abstynencji.

c) na co warto zwrócić uwagę

- Szczególnie warto zwrócić uwagę na świadomość uzależnienia i jego skutków dla niego samego i dla najbliższego otoczenia.
- Istotne są również przyczyny na które wskazuje klient jako źródło uzależnienia, gdyż mogą one wskazywać obszary szczególnych trudności, które powinny być poddane dalszemu rozpoznaniu.

d) informacje dodatkowe

- Przed wywiadem należy poinformować Klienta o konieczności jego przeprowadzenia oraz o celu tego wywiadu.
- Klient jest podmiotem postępowania metodycznego pracownika socjalnego i to on odpowiada na pytania zawarte w wywiadzie.
- **Wnioski pracownika socjalnego i propozycje dalszych działań są spisywane samodzielnie przez pracownika socjalnego tzn. po wywiadzie i bez udziału Klienta. Odnoszą się tylko do tego, jakie techniki diagnostyczne planuje jeszcze zastosować/ wykorzystać pracownik socjalny w pracy z Klientem przed przejściem do kolejnego etapu lub podetapu metodycznego postępowania (a więc także jakie narzędzia pracy socjalnej chce wykorzystać), lub że wspólnie z Klientem przechodzą już do kolejnego podetapu metodycznego postępowania oceny/ diagnozy (1c) bez potrzeby pogłębienia informacji o problemie klienta przy użyciu fakultatywnych narzędzi specjalistycznych (przynajmniej w danym momencie). Wnioski pracownika socjalnego i propozycje dalszych działań nie są oceną sytuacji dokonywaną przez pracownika bez udziału klienta, gdyż ocena sytuacji następuje wspólnie z wykorzystaniem narzędzia *Diagnoza – ocena sytuacji*.**